

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 188/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti M., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. E., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 364/2009 a jeho rozsudkom z 13. októbra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti M., spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. januára 2011 doručená sťažnosť spoločnosti M., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1

a čl. 144 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 364/2009 a jeho rozsudkom z 13. októbra 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na schôdzi vlastníkov nebytového priestoru (objekt tzv. „garážového domu“) súpisné č. ..., nachádzajúceho sa na W., B., zapísaného na liste vlastníctva č. ..., katastrálne územie P., v evidencii Správy katastra B., došlo 19. januára 2006 k odsúhlaseniu zmeny správcu predmetného garážového domu. Správu garážového domu začala vykonávať sťažovateľka, ktorá podala 21. mája 2008 Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie istiny v sume 51 809,50 Sk s príslušenstvom. Predmetný návrh bol podaný proti spoločnosti S., spol. s r. o., B. (ďalej len „predchádzajúci správca“), ktorá vykonávala správu nebytového priestoru v období do schôdze vlastníkov, a to z dôvodu údajného neodovzdania zostatku finančných prostriedkov z fondu prevádzky, údržby a opráv vyplývajúcich zo správy domu. Okresný súd vo veci vydal platobný rozkaz sp. zn. 33 Rob 894/2008, proti ktorému podal predchádzajúci správca odpor. Okresný súd následne o návrhu sťažovateľky rozhodol rozsudkom č. k. 17 C 78/2009-126 z 25. júna 2009 tak, že návrh sťažovateľky z dôvodu nedostatku jej aktívnej legitímácie na podanie návrhu na začatie konania zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podala sťažovateľka 7. augusta 2009 odvolanie, o ktorom krajský súd rozsudkom sp. zn. 4 Co 364/2009 z 13. októbra 2010 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

Podľa sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 364/2009 z 13. októbra 2010, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu, bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka svoje tvrdenia odôvodnila takto:

«Sťažovateľ má za to, že porušovateľ v prejednávanej veci v konaní o odvolaní sťažovateľa porušil právo sťažovateľa, ktorý zastupuje všetkých vlastníkov v predmetnom dome na súdnu ochranu, konkrétne právo na spravodlivý proces zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vrátane práva na náležité odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je zakotvené v týchto ustanoveniach. Zároveň bol vyhlásením predmetného rozsudku porušený aj princíp právnej istoty zakotvený v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR...

Keďže v posudzovanom prípade sa ani odvolací súd dostatočne nevysporiadal s odvolacími dôvodmi sťažovateľa, resp. svoje rozhodnutie zaťažil rovnakými vadami ako súd prvého stupňa, t. z. nielenže svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, ale toto dokonca aj nesprávne právne posúdil. V konečnom dôsledku je podľa názoru sťažovateľa rozhodnutie odvolacieho súdu 4 Co 364/2009 z 13. 10. 2010 arbitrárne, pretože javí prvky svojvôle pri aplikovaní príslušných právnych predpisov spadajúcich na prejednanú vec a porušuje princíp právnej istoty všetkých účastníkov dotknutých napadnutým rozhodnutím...

Dôvody pre ktoré porušovateľ rozhodnutie súdu prvého stupňa v predmetnej veci potvrdil možno vyvodit' až zo záveru napadnutého rozhodnutia... Podľa názoru odvolacieho súdu „navrhovateľ by tak bol oprávnený zastupovať vlastníkov garáží, avšak za predpokladu, že by bolo platne došlo k zmene správcu, a to z pôvodného správcu, t. j. odporcu na neho“. Podľa názoru odvolacieho súdu tak na zmenu správcu, ako aj na výpoveď „vlastníka“ sa vyžaduje nadpolovičná väčšina všetkých vlastníkov v dome. Na záver svojho stručného odôvodnenia porušovateľ ešte dodal, že sťažovateľ nepreukázal platnú zmenu správcu, ani uzavretie zmlúv o výkone správy medzi ním a vlastníkami, keď doložil len zmluvu uzavretú s jedným vlastníkom garážového boxu.

Sťažovateľ je presvedčený, že uvedený záver porušovateľa nemá oporu v príslušných právnych predpisoch, vykonanom dokazovaní a zistenom skutkovom stave veci. Inak povedané predmetné rozhodnutie porušovateľa javí všetky znaky svojvôle pri procese rozhodovania v rámci príslušných procesných noriem Občianskeho súdneho poriadku. Odvolací súd tak podobne ako súd prvého stupňa (ktorý dokonca stotožnil rozhodnutie o zmene správcu s rozhodnutím o zmene formy správy podľa ust. § 14 ZoVB) pochybil v

proces aplikácie príslušnej právnej normy pod zistený skutkový stav, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým i právnym záverom...

Z uvedených právnych noriem platných a účinných v čase hlasovania o zmene správcu platilo, že na zmenu správcu, resp. na ukončenie zmluvy s predchádzajúcim správcom sa nevyhnutne nevyžadovalo rozhodnutie nadpolovičnej väčšiny vlastníkov. Na rozhodovanie o týchto otázkach sa nevzťahovalo ani ust. § 14 ods. 3 ZoVB, podľa ktorého sa v určitých veciach nedá rozhodovať s nadpolovičnou väčšinou prítomných vlastníkov hodinu po začiatku schôdze (ust. § 14 ods. 2 ZoVB). Potreba tzv. kvalifikovaného kvóra na ukončenie zmluvy o výkone správy so správcom bola zavedená do právneho poriadku SR až novelou zákona č. 268/2007 Z. z. účinnou od 01. 07. 2007.

V danej veci tak boli všetky uznesenia prijaté na schôdzi vlastníkov dňa 19. 01. 2006 platné, t. z. neboli nikým spochybnené, resp. nebolo rozhodnuté o ich neplatnosti. Z tohto dôvodu ako aj vzhľadom na uplynutie zákonnej prekluzívnej lehoty stanovenej v ust. § 14 ods. 4 ZoVB platného v roku 2006, podľa názoru sťažovateľa nie je možné s odstupom času v inom súdnom konaní (hoci aj v rámci posúdenia prejudiciálnej otázky) rozhodnúť o tom, že nedošlo k platnej zmene správcu v spravovanom objekte, resp. spochybníť akékoľvek uznesenie prijaté vlastníckmi podľa ZoVB na schôdzi vlastníkov v minulosti...

... Odstránenie právnej neistoty vďaka rýchlemu a účinnému zásahu Ústavného súdu SR prostredníctvom tejto sťažnosti tak momentálne predstavuje jediný právny prostriedok, ktorým sťažovateľ disponuje.

K pripomienke odvolacieho súdu v tom smere, že sťažovateľ nepreukázal uzavretie zmluvy o výkone správy so všetkými vlastníckmi, resp. nadpolovičnou väčšinou všetkých vlastníkov, sťažovateľ uvádza, že podľa jeho názoru bola táto požiadavka v rámci odvolacieho konania nenáležitá a príliš formalistická. Ak mal odvolací súd pochybnosti v tomto smere, mohol sťažovateľa vyzvať na doloženie týchto zmlúv do termínu odvolacieho pojednávania (to však neurobil ani prvostupňový súd).»

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti M. spol. s r.o... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave spis. zn. 4 Co 364/2009 zo dňa 13. 10. 2010 porušené.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave spis. zn. 4 Co 364/2009 zo dňa 13. 10. 2010 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť sťažovateľovi spoločnosti M. spol. s r.o... náhradu trov konania vo výške 314,18 € ktoré je na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 364/2009 a jeho rozsudkom z 13. októbra 2010.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľky v tej časti, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 364/2009 a jeho rozsudkom z 13. októbra 2010, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 17 C 78/2009-126 z 25. júna 2009, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inšinciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 364/2009 z 13. októbra 2010 okrem iného vyplýva:

„Navrhovateľ by tak bol v danom prípade oprávnený zastupovať vlastníkov garáží, avšak za predpokladu, že by bolo platne došlo k zmene správcu, a to z pôvodného správcu, t. j. odporcu na neho. Túto zmenu správcu vyvodzoval navrhovateľ z uznesenia zo schôdze vlastníkov konanej dňa 19. 1. 2006, ktorí mali rozhodnúť, že bude novým správcom uvedeného objektu. Z tohto uznesenia vlastníkov však vyplýva, že sa schôdze malo zúčastniť len 57 majiteľov garážových boxov, čo z celkového počtu 219 vlastníkov bytov malo predstavovať len 26 %, takže sa jej, a teda ani hlasovania, ktorým mala byť schválená zmena v osobe správcovskej spoločnosti S., s. r. o. na spoločnosť M., spol. s r. o. (bod 4/) nezúčastnila nadpolovičná väčšia vlastníkov, čo bolo aj samotnom znesení v bode 2/ z tejto schôdze vlastníkov konštatované. Navyše aj z čl. VII bod 2/ pôvodnej zmluvy o výkone správy zo dňa 17. 1. 2002 vyplýva, že k odstúpeniu od tejto zmluvy je potrebná 6 mesačná výpovedná lehota, pričom pri výpovedi vlastníka sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých vlastníkov. Navrhovateľ tak nepreukázal platnú zmenu správcu predmetného garážového domu na W. na neho a ani uzavretie zmlúv o výkone správy s ním, keď doložil len zmluvu uzavretú s jedným vlastníkom garážového boxu v tomto garážovom dome a navyše s dátumom zo dňa 24. 1. 2006, teda ešte pred tým, ako malo byť odporcovi doručené ukončenie výkonu správy výpoved'ou zo dňa 22. 4. 2006 a pred uplynutím 6 – mesačnej lehoty.

Z týchto dôvodov odvolací súd dospel taktiež k záveru, že navrhovateľ nepreukázal v konaní svoju aktívnu legitímáciu, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.“

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaniu sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu nevyhovel. Ústavný súd považuje za potrebné konštatovať, že predmetný postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Krajský súd teda v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľky tým, že „*nielenže svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, ale toto dokonca aj nesprávne právne posúdil*“. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu, a to nahrádzanie právneho názoru krajského súdu je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle ustálenej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že aj pri prípadnej akceptácii tvrdení sťažovateľky vzťahujúcich sa na kvórum potrebné pri zmene správcu, a teda že sa „*nevyhnutne nevyžadovalo rozhodnutie nadpolovičnej väčšiny vlastníkov*“, nevykazuje právny výklad krajského súdu vo vzťahu k realizovanej výpovedi a výpovednej lehote predchádzajúceho správcu prvky arbitrárneho rozhodnutia.

Podľa názoru ústavného súdu z uvedeného vyplýva, že predmetný právny výklad krajským súdom nevykazuje nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o porušení

základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namietala porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy v podstate v spojení s porušením základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd vzhľadom na skutočnosť, že nezistil porušenie tohto základného práva, dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy. Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. mája 2011